

2021-02-11
I2021/00476
I2020/00990 (delvis)

Infrastrukturdepartementet

Trafikverket

781 89 Borlänge

Uppdrag att vara nationellt ansvarig för det europeiska järnvägsåret 2021

Regeringens beslut

Av Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2020/2228 av den 23 december 2020 om ett Europaår för järnvägen (2021) framgår att 2021 ska vara Europaåret för järnväg (Europaåret) se *bilagan*.

Regeringen uppdrar åt Trafikverket att:

- svara för funktionen Sveriges nationella kontaktperson för att bidra till samordningen av Europaåret på unionsnivå,
- organisera deltagandet i Europaåret på nationell nivå och säkerställa att för Europaåret relevant verksamhet samordnas på nationell nivå,
- löpande dokumentera och kommunicera de åtgärder som planeras att vidtas eller har vidtagits i Sverige av olika aktörer inom ramen för Europaåret, samt
- efter dialog med relevanta intressenter genomföra de åtgärder som myndigheten finner lämpliga i syfte att bidra till de mål och syften som anges i Europaparlamentets och rådets beslut om Europaåret.

Trafikverket ska aktivt verka för att bland annat följande frågor lyfts fram under året.

- Vikten av järnvägen för hållbara godstransporter och personresor.
- Vikten av säkra och konkurrenskraftiga järnvägssystem.
- Åtgärder för att stärka kompetensförsörjningen i järnvägsbranschen.
- Åtgärder för att främja nattågstrafik och internationell persontågstrafik inom EU samt till och från angränsande länder. För nattågstrafik särskilt belysa problemen vid offentlig upphandling av nattågstrafik mellan länder.

- Åtgärder för att underlätta möjligheterna att boka biljetter för internationella tågresor.

Inom ramen för uppdraget bör Trafikverket bl.a. identifiera och genomföra kommunikationsinsatser om järnvägens betydelse och förutsättningar i Sverige, bland annat i relation till övriga EU.

Rollen som nationell kontaktperson ska utföras i dialog med Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet), som även i övrigt löpande ska hållas informerat om hur arbetet med uppdraget fortlöper.

Utgifterna för åtgärdernas genomförande får uppgå till högst 4 miljoner kronor och ska belasta det under utgiftsområde 22 uppförda anslaget 1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur, anslagsposten 12.1 Planering, stöd och myndighetsutövning.

Uppdraget ska delredovisas till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 31 augusti 2022 och slutredovisas till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 31 december 2022.

Skälen för regeringens beslut

Medlemsstaterna ska ha ansvar för organisationen av deltagandet i Europaåret på nationell nivå. De ska säkerställa att relevant verksamhet samordnas på nationell nivå och utse nationella kontaktpersoner för att säkerställa samordningen på unionsnivå.

Regeringen har höga ambitioner när det gäller den svenska järnvägen. Europaåret kommer att vara ett viktigt led i regeringens arbete särskilt eftersom järnvägen har en viktig roll att spela som en katalysator för förändring i riktning mot klimatmålen.

Inom ramen för järnvägsåret kan redan planerade åtgärder lyftas fram för främjande av järnvägstransporter.

Regeringen fastställde våren 2018 en nationell trafikslagsövergripande plan för transportinfrastrukturen för perioden 2018–2029. Den innebär en satsning på över 700 miljarder kronor och är den största järnvägssatsningen i modern tid med omfattande nyinvesteringar men också en rekordstor ökning av järnvägsunderhållet. Regeringen har fortsatt att satsa på järnvägen

och riksdagen har efter regeringens förslag i budgetpropositionen för 2021 utökat satsningen på järnvägsunderhållet med 500 miljoner kronor per år under perioden 2021–2023.

Regeringen vill förbättra människors möjligheter att resa kollektivt med liten klimatpåverkan för att bidra till att uppnå etappmålet för transportsektorns klimatpåverkan. För att förbättra de internationella förbindelserna med tåg har regeringen därför uppdragit åt Trafikverket att genomföra en upphandling av nattågstrafik som bidrar till att det upprättas internationella nattågsförbindelser mellan Sverige och andra europeiska länder. Regeringen arbetar också för att det ska bli enklare att boka utlandsresa med tåg.

Framtida investerings- och underhållsprojekt inom framför allt järnvägsområdet kommer att kräva fler personer med rätt kompetens. Detta är en utmaning för hela branschen där det krävs en god planering och en samordning inom infrastruktur- och transportsektorn för att skapa en långsiktigt hållbar kompetensförsörjning. Branschens aktörer samt berörda myndigheter och utbildningsanordnare behöver aktivt arbeta tillsammans med olika insatser och lösningar för att klara kompetensförsörjningen. Genom att lyfta fram järnvägens betydelse kan Europaåret utgöra en komponent i arbetet med att avhjälpa brister i den långsiktiga kompetensförsörjningen inom järnvägssektorn.

På regeringens vägnar

Tomas Eneroth

Per Hollander

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM och EU

Finansdepartementet/BA

Miljödepartementet/KL

Näringsdepartementet/RTL

Infrastrukturdepartementet/TM, TP, ESD och EUI

EU-kommissionen (DG MOVE)